
II. kapitola

Ocenenie potenciálu územia pre cestovný ruch a kategorizácia regiónov

1. Postup, metodika hodnotenia a oceňovania

Pri oceňovaní potenciálu územia pre turizmus vychádzame z jeho definície ako „súhrnu aktivít osôb cestujúcich do miesta mimo ich obvyklého prostredia alebo bydliska po dobu kratšiu ako jeden súvislý rok za účelom trávenia voľného času, podnikania alebo za inými účelmi“ (definícia Svetovej organizácie turizmu). Už len z možností trávenia voľného času je zrejmé, že turizmus je príliš štrukturovaný, zložitý a rôznorodý jav, aby bolo možné vykonať hodnotenie jeho potenciálu ako celku. Okrem toho bolo uvedenú definíciu potrebné rozšíriť tak, aby sa pokryli aj rekreačné aktivity v mieste bydliska a mimo bydliska bez prenocovania, ktoré definícia nazahŕňa, ale realizujú sa v rovnakých priestoroch ako turizmus samotný, resp. aktivity spadajúce pod definíciu turizmu.

Pri hodnotení potenciálu sme využili základy metodického prístupu, ktorý prezentoval Ústav územného rozvoja Brno v prácach „Hodnotenie potenciálu cestovného ruchu ČR“ a „Potenciál cestovného ruchu – územne obmedzujúce a podporujúce faktory“, hodnotiacich potenciál cestovného ruchu na úrovni obcí.

Pre potrebu určenia úrovne potenciálu a jeho ohodnotenia bola nutná dekompozícia na prvky – jednotlivé prirodzené časti – aktivity turizmu, ktoré vzhľadom na ich homogénnosť bolo možné hodnotiť jednotlivo. Vybrané boli rozhodujúce aktivity predstavujúce jednotlivé, čiastkové potenciály. Aktivity sú trojakého charakteru:

- Viazané na prírodné prostredie – aktivity viazané na prírodné, pôvodné prostredie, resp. možnosti krajiny samotnej pre jednotlivé aktivity turizmu (pobyt a rekreácia pri vode, pri termálnej vode, vodné športy, vodáctvo, pešia turistika, pobyt v lesnom prostredí, na vidieku, cykloturistika, zjazdové lyžovanie, bežecké lyžovanie, turistika na lyžiach, návšteva jaskýň, horolezectvo, paragliding, rybolov, poľovníctvo)
- Viazané na vytvorené prostredie s dlhodobou fixáciou – objekty stavebnej investičnej činnosti – kultúrne a historické pamiatky, pobyt v kúpeľoch, zariadenia cestovného ruchu, informačné kancelárie
- Viazané na organizačné predpoklady a permanentnú aktivitu – účasť na konferenciách, výstavy a veľtrhy, návšteva kultúrnych podujatí, návšteva múzeí a galérií, poznávanie miestnych tradícií, športové aktivity

Pre turizmus je mimoriadne dôležitý celkový stav územia a jeho podmienky, vrátane umelo vytvorených. Aby sa v hodnotení potenciálu vyvážené prejavil tak vplyv prírodno-geografických ako aj ľudskou činnosťou vytvorených podmienok, hodnotili sme potenciál v dvoch časových horizontoch. V **strednodobom horizonte** (do cca 5 rokov) je potenciál určovaný tak prírodnými danosťami krajiny ako aj vytvorenými turistickými a inými zariadeniami. V **dlhodobom časovom horizonte** (5 a viac rokov) je potenciál determinovaný prírodno-geografickými danosťami a historickým dedičstvom, pretože deficity vo vybavenosti zariadení pre cestovný ruch sa v takomto časovom horizonte dajú prekonať. Niektoré aktivity však boli hodnotené len v jednom časovom horizonte. Pre aktivity, ktorých potenciál je vysoko dominantne určený prírodnými podmienkami (napr. horolezectvo, paragliding, vodáctvo, atď.) a človekom vytvorené pomienky sú menej dôležité, bol ich potenciál vyjadrený len v dlhodobom horizonte. Naopak pre aktivity, kde je prírodné prostredie málo významné a dôležité je vytvorené – antropogénne prostredie, bol potenciál vyjadrený len v strednodobom horizonte.

Pre každú z aktivít boli určené osobitné kritériá hodnotenia. Na hodnotenie väčšiny aktivít a vybavenosti sa vytvorili štyri úrovne – stupne vhodnosti územia pre vykonávanie jednotlivých aktivít turizmu:

- ◆ **Základný stupeň potenciálu** – vhodnosť územia pre danú aktivitu možno evidovať, dosahuje však nízku úroveň neprekračuje regionálny význam – bodová hodnota 1
- ◆ **Priemerný stupeň potenciálu** – vhodnosť územia pre danú aktivitu je zvýšená, dosahuje priemernú úroveň, významná z nadregionálneho pohľadu – bodová hodnota 2
- ◆ **Dobry stupeň potenciálu** – vhodnosť územia pre danú aktivitu je významná na národnej úrovni – bodová hodnota 3
- ◆ **Vysoký stupeň potenciálu** – vhodnosť územia pre danú aktivitu je veľmi významná a porovnateľná s významnými lokalitami v zahraničí – bodová hodnota 4

U niektorých aktivít, nie rozhodujúceho významu (vodná turistika, horolezectvo, atď.), by bolo veľmi zložité a málo účelné stanoviť štyri stupne vhodnosti územia, v týchto prípadoch sa hodnotili v dvoch stupňoch – základný a zvýšený.

Potrebné je zdôrazniť, že v žiadnom prípade však nie je možné potenciál turizmu postihnúť „formalizovaným“ spôsobom úplne presne a bezo zvyšku. Kombinácia niektorých prvkov, aktivít vytvára niekedy úplne novú hodnotu, nezachytiteľnú ani v jednej z nich. Skutočnosť ako atmosféra miesta, mentalita miestnych ľudí, ktoré samé o sebe, ale aj v kombinácii s inými prvkami vytvárajú pre turizmus dôležité hodnoty, nie je možné postihnúť a vyjadriť spôsobom, ktorý sa dá formalizovať.

Potenciál je teda len možnosť, automaticky nezaručuje úspech a dobré výsledky regiónu s vysokým turistickým potenciálom. Táto možnosť môže a nemusí byť využitá. Mimoriadne dôležitá je tu úloha ľudského faktora – schopnosti, podnikavosť, motivácia, organizácia, marketing a celkový prístup ľudí, ktorí vedú často krát eliminovať menej priaznivé územné predpoklady a dosahovať aj výsledky lepšie ako v regiónoch s vyšším potenciálom.

1.1 Kritériá hodnotenia potenciálu

Pre zaradenie aktivít do jednotlivých stupňov boli určené kritériá, na základe ktorých sa aktivity hodnotili a zaraďovali do jedného zo štyroch stupňov (základný, priemerný, dobrý, vysoký). Pri vybraných aktivitách ako sú rybolov, poľovníctvo, paragliding sa hodnotil len výskyt potenciálu – čiže vhodnosť pre danú aktivitu bez rozlišovania intenzitného stupňa. Pri aktivitách – horolezectvo, vodná turistika, návšteva jaskýň / speleológia, poznávanie miestnych tradícií a návšteva veľtrhov a výstav sa uplatnilo dvojúrovňové hodnotenie – základný potenciál a zvýšený potenciál.

Okrem jednotlivých aktivít turizmu sa vyhodnotila aj úroveň vybraných služieb. Vybrané boli služby prechodného ubytovania a informačné služby.

V nasledujúcom prehľade sú uvedené kritériá hodnotenia všetkých posudzovaných aktivít, zvlášť pre stredno a dlhodobý horizont.

Kritériá hodnotenia aktivít s prevažujúcou väzbou na prírodné prostredie

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Pobyt / rekreácia pri vode	Strednodobý	Základný	Výskyt letného prírodného kúpaliska alebo vodnej plochy vhodnej na kúpanie bez ponuky služieb
		Priemerný	Výskyt letného prírodného kúpaliska a vodnej plochy určenej na kúpanie s obmedzeným rozsahom služieb, ako je jednoduché občerstvenie, vybavenosť sociálnym zariadením a šatňami
		Dobrá	Výskyt minimálne dvoch areálov letného prírodného kúpaliska (pri jazere, vodnej nádrži) so širším rozsahom služieb, vrátane možností ubytovania v zariadeniach turistického charakteru, ktoré sú využívané predovšetkým návštevníkmi z takmer celého Slovenska (pomocný indikátor)
		Vysoký	Areály vybudované pri vodných plochách (jednej veľkej alebo troch menších) so širokým rozsahom hlavne športových možností a služieb (ihriská, požičiavanie športových potrieb, rôzne ďalšie služby), možnosť ubytovania. Ako pomocný indikátor slúžil významný podiel návštevnosti zo zahraničia
	Dlhodobý	Základný	Výskyt 1 – 2 menších vodných plôch v území, menší počet (cca do 50) vhodných dní na kúpanie, resp. nižšia čistota vody
		Priemerný	Výskyt 1 – 2 vodných plôch, 2 stanovišťa, kratšia sezóna – do 2 mesiacov
		Dobrá	Výskyt 2 – 3 menších vodných plôch, 3 – 4 vhodné stanovišťa, teplá až stredne teplá klíma, sezóna v dĺžke 2 – 3 mesiace, príp. veľká vodná plocha s chladnou klímou
		Vysoký	Predstavuje viacero menších vodných plôch (3 a viac), alebo 1 veľká vodná plocha, 5 a viac stanovišť, teplá klíma so sezónou 3 – 4 mesiace
		Základný	Výskyt malého termálneho kúpaliska spravidla s jedným bazénom, s minimálnou ponukou služieb (šatňa, sociálne zariadenia)
		Priemerný	Výskyt menšieho termálneho kúpaliska s minimálne dvoma bazénmi (spravidla s jedným pre plavcov, príp. sedacím pre dospelých a malým detským bazénom), s malým rozsahom služieb

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Pobyt / rekreácia pri termálnej vode	Strednodobý	Dobrý	Letný alebo celoročný areál termálneho kúpaliska s viacerými bazénmi pre plavcov a neplavcov, s ďalšími hlavne športovými možnosťami – tobogán, ihriská, tenisové kurty, detské ihriská a pod. Návštevnosť hlavne občanov SR s menším podielom zahraničných návštevníkov
		Vysoký	Letný alebo celoročný areál termálneho kúpaliska s viacerými bazénmi pre plavcov a neplavcov, s ďalšími hlavne športovými možnosťami – tobogán, ihriská, tenisové kurty, detské ihriská a pod., ponukou relaxačných a rehabilitačných služieb (vane, masáže, cvičenia). V areáli možnosť ubytovania. Okrem návštevníkov zo Slovenska sa eviduje významný podiel zahraničných hostí.
	Dlhodobý	Základný	Výskyt 1 zdroja termálnej vody (využívaného aj nevyužívaného) s teplotou 21 – 25 °C a limitovanou výdatnosťou 3 – 5 l/s
		Priemerný	Výskyt zdroja alebo zdrojov termálnych vôd s teplotou 21 – 25 °C a výdatnosťou od 5 do 10 l/s
		Dobrý	Výskyt zdroja alebo zdrojov termálnych vôd s teplotou nad 30 °C a vyššou, s celkovou výdatnosťou 10 – 15 l/s, priaznivé chemické zloženie (nízky obsah síry a železa)
		Vysoký	Výskyt zdroja alebo zdrojov termálnych vôd s teplotou 36 °C a vyššou a celkovou výdatnosťou nad 15 l/s a viac, s priaznivým chemickým zložením (nízky obsah síry a železa)
Vodné športy	Strednodobý	Základný	Možnosť minimálneho rozsahu vodných športov, napr. člnkovanie
		Priemerný	Možnosť využitia širšieho rozsahu realizovania vodných športov vybudovaných pri vodnej ploche – požíčanie člnov, vodné tobogány, šmýkačky
		Dobrý	Široké možnosti pestovania vodných športov s vybudovaným zázemím – napr. požíčanie surfu, škola surfingu, požíčanie člnov, vodných bicyklov, vodné lyžovanie, plachtenie
		Vysoký	Široké možnosti pestovania vodných športov s výborne vybudovaným zázemím (celých areálov) s priamou nadväznosťou na ďalšie služby (ubytovanie, stravovanie, spoločensko – zábavné a ďalšie športové aktivity)
	Dlhodobý	Základný	Výskyt 1 vodnej plochy s rozlohou min. 0,5 km ²
		Priemerný	1 – 2 vodné plochy (0,5 – 1 km ²), kratší úsek vhodného vodného toku
		Dobrý	1 väčšia vodná plocha (1 – 10 km ²), alebo viacero menších (3 a viac), dlhší úsek vhodného vodného toku
		Vysoký	1 veľká vodná plocha (nad 10 km ²) alebo väčší vodný tok
Pešia turistika	Strednodobý	Základný	Hustota do 0,25 km značkových chodníkov na 1 km ² rozlohy územia, minimálny podiel značkových chodníkov (do 20 %) prechádzajúcich hrebeňmi alebo atraktívnym turistickým prostredím, väčšina turistických trás vedie v teréne v nadmorskej výške max. do cca 600 m n.m.
		Priemerný	Hustota značkových tratí sa pohybuje medzi 0,25 – 0,5 km na km ² , podiel trás prechádzajúcich atraktívnym územím dosahuje 20 – 30 %, alebo časť trás vedie k cieľom vo výške do 1 200 m n.m.
		Dobrý	Hustota značkových tratí sa pohybuje medzi 0,5 – 0,75 km na km ² , podiel tratí prechádzajúcich atraktívnym územím predstavuje cca 30 %, alebo časť turistických trás vedie k cieľom v nadmorskej výške až do cca 1 500 m n.m.

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Pešia turistika	Strednodobý	Vysoký	Vysoká hustota značkových trás na 1 km ² (viac ako 0,75 km), výrazný podiel trás prechádzajúcich atraktívnym prostredím a po hrebeňoch hôr (nad 30 %) alebo viac turistických trás vedie k cieľom v nadmorskej výške nad 1 500 m n.m.
	Dlhodobý	Základný	Mierne zvlnená alebo aj rovinatá krajina s výskytom lesov, vodných tokov a vodných plôch, aspoň minimálna pestrosť krajiny a možnosť pohybu mimo dopravných komunikácií
		Priemerný	Členitejšia krajina typu vrchoviny, s lesmi a trávnatými porastami, s nadmorskou výškou do cca 800 m, alebo aj nížinná krajina s hodnotnou scenériou a menej intenzívnou poľnohospodárskou výrobou
		Dobry	Podhorská a horská krajina do nadmorskej výšky cca 1 300 m, členitá a pestrá, podstatný výskyt lesov a lúčnatých / trávnatých porastov, extenzívne poľnohospodárstvo, zaujímavé výhľadové možnosti z vrcholov a hrebeňových častí
		Vysoký	Horská, pestrá, výrazne členitá krajina, vysoký podiel lesov a trávnatých porastov, extenzívne poľnohospodárstvo, hrebeňové partie s výškou nad 1 300 m, atraktívna scenéria a veľmi pôsobivé diaľkové a hĺbkové výhľady
Cykloturistika	Strednodobý	Základný	Výskyt iba odporúčaných trás, propagovaných v mapách a bedekroch
		Priemerný	Nízka hustota značených cykloturistických trás dosahujúca hodnôt do 8 km na 100 km ²
		Dobry	Výskyt značených cyklistických trás vedúcich z časti po špeciálne vybudovaných cestách bez stretu s ostatnou dopravou, trasy v turisticky atraktívnom prostredí, hustota značených cyklistických trás dosahuje hodnotu medzi 8 – 14 km na 100 km ²
		Vysoký	Vysoká hustota značených cykloturistických trás (od 10 – 30 km) na 100 km ² , časť mimo komunikácií verejnej dopravy, atraktívne územie, prepojenie na medzinárodnú sieť cyklociest
	Dlhodobý	Základný	Rovinatá, mierne zvlnená krajina, s intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, malou pestrosťou, nízky podiel lesov a vodných tokov, husté osídlenie, výskyt poľných a vedľajších ciest bez verejnej dopravy. Rovnako aj horská, pestrá krajina so stupňom členitosti ešte vhodným pre jazdu na bicykli
		Priemerný	Rovinatá a mierne zvlnená krajina, s menej intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, čiastočne rôznorodá v dôsledku výskytu lesov a vodných tokov, významnejší výskyt priestorov pre súvislú jazdu na bicykli mimo verejných komunikácií
		Dobry	Rovinaté až zvlnené územie, s podpriemernou hustotou osídlenia, dostatočnou pestrosťou, krajina s výskytom lesov a vodných tokov vytvárajúcich zaujímavé prostredie, dostatočné možnosti cyklistiky mimo verejnú dopravu
		Vysoký	Krajina rovinatá až zvlnená, s vysokou pestrosťou danou značným výskytom lesov, alebo atraktívnych vodných tokov, vyznačujúca sa vysokou estetikou, nižšou hustotou osídlenia, početnými možnosťami jazdy na bicykli mimo dopravných komunikácií

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Zjazdové lyžovanie / snowboarding	Strednodobý	Základný	Výskyt stredísk s minimálne 2 osobnými horskými dopravnými zariadeniami s nízkou kapacitou prepravených osôb (medzi 300 – 1000 osôb za hod.), len so základným rozsahom ďalších služieb, Do tejto úrovne sú zaradené aj lokality kde sú samostatne inštalované osobné horské dopravné zariadenia bez ďalších služieb
		Priemerný	Výskyt stredísk s vyšším ako základným štandardom služieb, vyššou koncentráciou osobných horských dopravných zariadení (2 – 5), zjazdovými traťami pre menej a priemerne skúsených lyžiarov a s prepravnou kapacitou od 1000 – 3000 osôb. Zo služieb možnosť napr. skiservisu, lyžiarska škola a pod., návštevnosť zo širokého okolia
		Dobrý	Strediská so štandardom služieb, všetkými druhmi náročných tratí, garanciou snehu mechanickým zasnežovaním, sústredením 4 – 6 osobných horských dopravných zariadení s prepravnou kapacitou viac ako 3000 lyžiarov / hod. v stredisku
		Vysoký	Strediská s vysokým štandardom služieb, zjazdovými traťami všetkých stupňov náročnosti, garanciou snehu mechanickým zasnežovaním, sústredením viac ako 6 osobných horských dopravných zariadení s prepravnou kapacitou vyššou ako 5000 lyžiarov / hod.
	Dlhodobý	Základný	Terény v nadmorskej výške cca 500 – 600 m, vhodné svahy s prevýšením okolo 80 – 150 m, možnosti kratších tratí, vhodné klimatické podmienky, priemerná dĺžka sezóny cca 50 dní
		Priemerný	Nadmorská výška cca do 800 m, svahy vhodné expozíciou aj sklonom, konfigurácia umožňujúca tvorbu areálu s 3 – 4 zjazdovými traťami, prevýšenie do cca 350 m, možnosti ľahších aj stredne náročných tratí min. 800 m dĺžky, vodný zdroj na mechanické zasnežovanie, klimatické podmienky umožňujúce sezónu v dĺžke cca 70 dní
		Dobrý	Vhodné terény s významným podielom v pásme nadmorskej výšky od 800 – 1 200 m, svahy umožňujúce ľahké, stredné aj náročné zjazdové trate s dĺžkou 1 000 m a viac, prevýšenie cca 500 – 600 m, konfigurácia terénu umožňujúca viacero zjazdoviek i prepravných zariadení, dostatočný vodný zdroj, možnosti lyžovania v dĺžke cca 90 dní v roku
		Vysoký	Územie s terénmi aj v nadmorskej výške nad 1 200 m, prevýšenie svahov viac ako 600 m, možnosť variability zjazdových tratí s dĺžkou 1 500 m a viac, konfigurácia umožňujúca vytvorenie lyžiarskych areálov s veľkou kapacitou, dostatočný vodný zdroj, lyžovanie 100 – 120 dní v roku
Návšteva jaskýň / speleológia	Dlhodobý	Základný	Územie s výskytom jaskýň verejne neprístupných, kde je povolenie vstupu len so sprievodcom
		Zvýšený	Územie s výskytom aj verejnosti prístupných jaskýň
Lyžiarska turistika Bežecké lyžovanie	Strednodobý	Základný	Možnosť lyžiarskej turistiky (na bežkách) bez úpravy trate – lyžiarskej stopy upravovanej mechanicky. Krajina mierne zvlnená s nadmorskou výškou do 600 m
		Priemerný	Možnosť lyžiarskej turistiky (na bežkách) v neupravenom teréne alebo na nepravidelne udržiavaných bežeckých tratiach, v nadmorskej výške do cca 900 m, s terénom vhodným pre pohyb na bežkách, možnosti výhľadov z časti tratí
		Dobrý	Možnosť bežeckého lyžovania na pravidelne upravovaných a označených bežeckých tratiach a bežeckých stopách v nadmorskej výške do cca 1200 m, s priaznivými sklonmi svahov na výstup i zostup z najvyšších polôh. Atraktívne výhľady a scenérie

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Lyžiarska turistika Bežecké lyžovanie	Strednodobý	Vysoký	Možnosť využívať pravidelne upravované a udržiavané bežecké trate s parametrami spĺňajúcimi kritériá pre medzinárodné podujatia, ako aj možnosti výletov na bežkách vo voľnej krajine vo vhodnom teréne vo výške nad 1200m. Vysoko atraktívne výhľady a príťažlivá scenéria
		Základný	Výskyt terénov s nadmorskou výškou 500 – 600 m, s vhodnými klimatickými podmienkami, čiastočne nezalesnené, príp. s dostatkom chodníkov a lesných ciest, možnosť vytýčenia tratí a okruhov zjazdových na bežkách
	Dlhodobý	Priemerný	Vhodné terény vo výškach cca 600 – 1 000 m, klimatické podmienky so snehovou prikrývkou min. 60 dní v roku, vo vrcholových partiách možnosti výhľadov
		Dobry	Vhodné terény pre pohyb na bežkách a menej náročný skialpinizmus v nadmorských výškach do cca 1 500 m, možnosti hrebeňových túr aj zjazdovania vo voľnej krajine, snehová pokrývka cca 75 dní v roku, možnosti atraktívnych výhľadov
		Vysoký	Terény pre bežkové lyžovanie a náročný aj menej náročný skialpinizmus v nadmorských výškach nad 1 500 m, so snehovou pokrývkou cca 90 a viac dní v roku, scénericky atraktívne prostredie, možnosti hrebeňových túr, lyžiarskych výstupov aj zlyžovania (vrátane extrémneho)
Pobyt v horskom / lesnom prostredí	Dlhodobý	Základný	Mierne zvlnená krajina, alebo aj rovinatá s podielom lesov 3 – 10 %, pričom lesy vytvárajú súvislé celky. Hustota osídlenia je nadpriemerná
		Priemerný	Výraznejšie zvlnená krajina s nadmorskou výškou do cca 700 – 800 m n.m., súvislé lesy, ktorých podiel na ploche územia dosahuje 10 – 30 %. Nižšia hustota osídlenia
		Dobry	Horská krajina s významným podielom lesov od 30 – 50 %, s nadmorskými výškami nad 800 m n.m., riedke osídlenie, čiastočne rozptýlené
		Vysoký	Horská krajina výrazne členená, s viacerými výškovými bodmi nad cca 1 200 m a vysokým podielom lesov, ktoré tvoria viac ako 50 % plochy územia. Riedke osídlenie, značná rozptýlenosť osídlenia
Pobyt / rekreácia na vidieku	Dlhodobý	Základný	Vidiecke sídla v poľnohospodárskej krajine, hustota osídlenia maximálne priemerná, menej zvlnený alebo rovinatý terén, výskyt lesov v menšom podiele, vodné toky alebo vodné plochy, možnosti turistiky
		Priemerný	Vidiecke sídla s prvkami pôvodného charakteru v mierne zvlnenej krajine s prevažujúcim poľnohospodárstvom a menším výskytom lesov, existencia vodných tokov alebo plôch, možnosti turistiky
		Dobry	Vidiecke sídla s čiastočne zachovaným pôvodným charakterom, členitá podhorská, resp. horská krajina, ale aj atraktívna rovinatá krajina s nižšou hustotou osídlenia, menej intenzívnou poľnohospodárskou výrobou, vyšším zastúpením lesov a trávnatých plôch, dobrými možnosťami turistiky
		Vysoký	Vidiecke sídla s tradičným urbanizmom a architektúrou, rozptýlené osídlenie, členitá horská krajina s vysokým podielom lesov a trávnatých plôch, výnimočne aj mimoriadne atraktívna rovinatá krajina, veľmi atraktívne možnosti turistiky v scénericky vysoko hodnotnej krajine

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Vodná turistika	Dlhodobý	Základný	Toky umožňujúce splavy v dĺžke do 1 dňa, veľmi náročné splavy len pre skúsených vodákov, toky s obmedzenou splavnosťou v závislosti od výšky vodnej hladiny
		Zvýšený	Toky s možnosťou viacdenných splavov, splavné počas celej sezóny (jar – jeseň), vhodné aj pre menej skúsených vodákov, atraktívna rieka a jej okolie
Horolezectvo	Dlhodobý	Základný	Cvičné skaly na tréningové aktivity
		Zvýšený	Skalné terény, masívy, v ktorých sa realizujú horolezecké výstupy

Kritériá hodnotenia aktivít viazaných na vytvorené, antropogénne prostredie

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Pobyt / rekreácia v kúpeľoch	Strednodobý	Základný	Nie je určený
		Priemerný	Kúpele poskytujúce základné medicínske služby sústredené na liečbu pacientov – občanov SR, ktorých pobyty sú hradené poisťovňami, alebo len s minimálnym podielom samoplátcov – občanov SR. V mieste žiadna alebo len obmedzená ponuka ďalších zariadení pre voľnočasové aktivity
		Dobry	Kúpele so širším rozsahom služieb nielen pre užívateľov kúpeľných zariadení, ale aj ostatných návštevníkov, vyhľadávané z časti aj záujemcami samoplátcami zo Slovenska a menším počtom návštevníkov zo zahraničia. V mieste väčší rozsah zariadení pre voľný čas – napr. menšie kúpalisko, tenisový kurt, atraktívne parky s cyklistickými chodníkmi a pod.
		Vysoký	Kúpele so širokým rozsahom služieb a kapacitou kúpeľných zariadení, širokou ponukou služieb pre ostatných návštevníkov, významným podielom pobytov realizovaných účastníkmi turizmu zo Slovenska a zahraničia. V kúpeľoch dostatočná ponuka ďalších športových zariadení, možnosť návštevy kultúrnych zariadení – koncertné sieni, divadlá, kiná a pod., v blízkom okolí atraktívna ponuka turistických možností a poznávania
Poznávanie kultúrno – historických pamiatok (in situ)	Strednodobý	Základný	Výskyt kultúrnych pamiatok alebo technických pamiatok alebo ľudovej architektúry bez väčšej koncentrácie a priemernej atraktívnosti pre cestovný ruch
		Priemerný	Zvýšený výskyt kultúrnych pamiatok alebo významnejších solitérnych objektov, technické pamiatky a pamiatky ľudovej architektúry s výrazným dopadom na návštevnosť regiónu
		Dobry	Výskyt kultúrnych pamiatok (kategória bývalých národných kultúrnych pamiatok, ďalej NKP), alebo pamiatkových rezervácií s menším sústredením pamiatkových objektov, významných kultúrnych a technických pamiatok alebo významných pamiatok ľudovej architektúry a archeologické náleziská zaujímavo prezentované pre návštevníkov
		Vysoký	Výskyt pamiatok zapísaných do zoznamu svetového dedičstva UNESCO a významných bývalých NKP alebo pamiatkových rezervácií s veľkým sústredením pamiatkových objektov atraktívnych pre turizmus
		Základný	Expozície menšieho rozsahu s jednoduchou prezentáciou, atraktívne prevažne pre návštevníkov z miesta bydliska a blízkeho okolia
		Priemerný	Expozície, zbierky väčšieho rozsahu, zbierky tematicky zamerané, alebo týkajúce sa celého regiónu

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Návšteva múzeí a galérií	Strednodobý	Dobry	Zariadenia prezentujúce ucelené expozície, bohatý fond zbierok ojedinelý na Slovensku, alebo ktoré sú umiestnené v historicky hodnotných objektoch, s návštevnosťou hlavne občanov SR, z menšej časti aj zo zahraničia
		Vysoký	Významné umelecké a historické zbierky nielen slovenskej proveniencie, ucelené expozície mimoriadne zaujímavo inštalované pre návštevníkov, alebo umiestnené v mimoriadne historicky hodnotných objektoch s výrazným podielom návštevnosti zahraničných hostí
Návšteva podujatí (kultúrne, športové, spoločenské, cirkevné)	Strednodobý	Základný	Podujatia atrahujúce návštevnosť obyvateľstva z miesta konania a blízkeho okolia
		Priemerný	Podujatia s návštevnosťou presahujúcou hranice regiónu
		Dobry	Podujatia zaujímavé a priťahujúce návštevnosť takmer z celého Slovenska, alebo väčší počet podujatí nadregionálneho významu
		Vysoký	Podujatia zaujímavé z celoslovenského pohľadu, často s významným podielom návštevnosti zo zahraničia
Účasť na kongresoch a konferenciách	Strednodobý	Základný	Výskyt zariadenia s dostatočnou kapacitou priestorov na usporiadanie konferencie alebo menšieho kongresu (najmenej 2 sály s kapacitou najmenej 150 osôb) s primeranou možnosťou ubytovania
		Priemerný	Výskyt viacerých zariadení s dostatočnou kapacitou priestorov na usporiadanie konferencií alebo menších kongresov (2 – 4 sály, kapacita jednej z nich cca 200 – 500 osôb) s primeranou možnosťou ubytovania
		Dobry	Výskyt konferenčného centra, zariadenia s dostatočnou kapacitou na usporiadanie stredne veľkého kongresu a lebo konferencie (3 – 7 sál, kapacita 300 – 500 osôb)
		Vysoký	Výskyt komplexného kongresového centra s možnosťou organizovania kongresov väčšieho rozsahu (nad 500 osôb) s výborným technickým zázemím, viacerými sálami, priamou možnosťou ubytovania v zariadení kategórie hotel triedy *** až *****
Iné športové aktivity (tenis,golf, jazda na koni atď.)	Strednodobý	Základný	Výskyt len niektorých zo športových zariadení
		Priemerný	Výskyt viacerých druhov športových zariadení priemernej vybavenosti a atraktívnosti
		Dobry	Výskyt väčšieho počtu a šírky športových zariadení, tvoriacich relatívne ucelenú ponuku a atraktívne z celoštátneho pohľadu
		Vysoký	Výskyt väčšieho počtu, resp. celého rozsahu rôznych športových zariadení atrahujúce v nezanedbateľnom rozsahu aj zahraničnú návštevnosť
Obchodný turizmus	Strednodobý	Základný	Výskyt administratívno – správneho centra (s kompetenciami bývalého okresu)
		Priemerný	Administratívno – správne centrum s regionálnou pôsobnosťou, existencia ekonomicky významného priemyselného subjektu
		Dobry	Výskyt inštitúcií a organizácií s celoštátnou pôsobnosťou, ekonomicky významné priemyselné resp. obchodné centrum, výskyt priemyselného parku
		Vysoký	Výskyt administratívno – správneho centra s inštitúciami, organizáciami, podnikmi a spoločnosťami s medzinárodným významom a významnými inštitúciami s celonárodným dosahom, významné sústredenie priemyselného potenciálu

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Poznávanie miestnych tradícií	Strednodobý	Základný	Výskyt len jedného z nehmotných kultúrno – historických zdrojov (napr. typická drevovýroba, alebo typické zvykoslovie alebo zvyklosti napr. Fašiangové zvyklosti)
		Zvýšený	Výskyt viacerých nehmotných kultúrno – historických zdrojov vrátane známej a typickej gastronómie
Účasť / návšteva veľtrhov a výstav	Strednodobý	Základný	Možnosti pre akcie menšieho rozsahu, s účasťou väčšinou slovenských vystavovateľov a návštevnosťou občanov SR
		Zvýšený	Možnosti pre organizovanie akcií väčšieho rozsahu, príp. aj s účasťou zahraničných vystavovateľov a aj zahraničných návštevníkov

Kritériá hodnotenia vybavenosti zariadeniami pre turizmus

Aktivita	Horizont	Stupeň	Kritérium
Prechodné ubytovanie	Strednodobý	Základný	Predstavuje výskyt zariadení prechodného ubytovania vôbec
		Priemerný	Výskyt zariadení prechodného ubytovania viacerých kategórií, počet lôžok na 1000 obyvateľov medzi 15 – 25, nízky podiel zahraničnej návštevnosti
		Dobrý	Výskyt zariadení v celej štruktúre kategórií, s vyšším počtom lôžok na 1000 obyvateľov (medzi 25 – 50), hotelové kapacity triedy *** a vyššie, podiel zahraničnej návštevnosti cez 25 %
		Vysoký	Zariadenia prechodného ubytovania v celej štruktúre, hotelového typu aj sezónnych turistických zariadení, s významným podielom zariadení vyšších tried, alebo s vysokým počtom lôžok na 1000 obyvateľov (nad 50) a vyšším ako 35 % podielom zahraničnej návštevnosti
Turistické Informačné kancelárie	Strednodobý	Základný	Existencia aspoň jednej turistickej informačnej kancelárie
		Zvýšený	Existencia viacerých turistických informačných kancelárií

1.2 Hodnotenie potenciálu

Potenciál regiónov sa chápe ako súhrn podmienok a predpokladov pre turizmus v danom území – regióne. Znamená to teda, že ide o určitý súhrnný, komplexný pojem. Zahŕňa vlastný potenciál daný samotnými podmienkami územia, ale ovplyvňujú ho aj ďalšie faktory, ako napr. dopravná dostupnosť, vzdialenosť dopytových centier a iné. Z tohto pohľadu sme postupovali pri hodnotení potenciálu územia – regiónov.

Hodnota potenciálu regiónov je vyjadrená bodovou hodnotou. Hodnotené boli jednotlivé aktivity turizmu na základe stanovených kritérií, zaradené podľa kvantitatívnych a kvalitatívnych daností do stupňov (1 – 4). Hodnotený bol potenciál dlhodobý (zjednodušene povedané prírodný potenciál) a strednodobý, kde sa prihliadalo na vybavenosť pre danú aktivitu, návštevnosť, rozsah služieb atď.

Následne sa bodové hodnoty za každú z aktivít upravili váhovými hodnotami, ktoré vyjadrujú význam jednotlivých aktivít. Získané bodové hodnoty sa potom ešte upravovali o pôsobenie modifikujúcich faktorov, ktoré môžu buď zvýrazňovať alebo znižovať potenciál podľa charakteru ich pôsobenia.

Váhy

Jednotlivé aktivity – zložky potenciálu cestovného ruchu majú prirodzene v rámci turizmu značne rozdielny význam. Tento význam možno interpretovať **ako podiel aktivity na výkonoch turizmu ako celku, alebo jeho podiel ako motivujúceho prvku pri rozhodovaní sa o účasti na cestovnom ruchu**. Rozdiely medzi nimi sú výrazné, od rozhodujúcich, ťažiskových, cez aktivity s priemerným významom, až po aktivity s relatívne menším významom.

Význam týchto aktivít v rámci turizmu Slovenska ako celku sa vyjadril prostredníctvom váh. Váhy predstavujú určité bodové hodnoty vyjadrujúce význam konkrétnej aktivity. To znamená, že každej aktivite bola priradená váhová hodnota zodpovedajúca priamoúmerne jej významu v rámci nášho turizmu ako celku. Hodnota váh je rovnaká v rámci každej aktivity pre všetky stupne (úrovne) potenciálu.

Hlavným zdrojom pre určenie hodnôt váh boli poznatky získané z výberových štatistických zisťovaní o príjazdovom a domacom turizme a rozhovory s profesionálmi v odbore, ktorí majú skúsenosti s predajom produktov slovenského turizmu v zahraničí.

Váham boli pridelené hodnoty od 1 po 10, ktoré vyjadrujú význam konkrétnej aktivity chápaný z hľadiska počtu turistov. Tieto sme rozdelili na:

- aktivity s prevažujúcou väzbou na prírodné prostredie
- aktivity s prevažujúcou väzbou na vytvorené, antropogénne prostredie
- vybrané služby ubytovacie a informačné

Hodnota váh jednotlivých aktivít je nasledovná:

Aktivity s prevažujúcou väzbou na prírodné prostredie:

Pobyt / rekreácia pri vode	10
Pobyt / rekreácia pri termálnej vode	7
Pobyt / rekreácia v lesnom / horskom prostredí	5
Pobyt / rekreácia na vidieku	3
Zjazdové lyžovanie / snowboarding	9
Bežecké lyžovanie	3
Lyžiarska turistika	4
Vodné športy	3
Vodná turistika	3
Pešia turistika	10
Cykloturistika	6
Horolezectvo	1
Paragliding / Závesné lietanie	1
Návšteva jaskýň / speleológia	1
Poľovníctvo	1
Rybolov	1
Iné športové aktivity	5

Aktivity s prevládajúcou väzbou na vytvorené, antropogénne prostredie:

Pobyt / rekreácia v kúpeľoch	7
Poznávanie pamiatkového fondu	10
Návšteva múzeí a galérií	6
Poznávanie miestnych tradícií	4
Návšteva podujatí (kultúra, šport, cirkev)	5
Účasť na kongresoch a konferenciách	4
Účasť/návšteva výstav a veľtrhov	4
Obchodný turizmus	4

Vybrané služby:

Ubytovacie služby	10
Informačné služby	4

Modifikujúce vplyvy na potenciál turizmu

Modifikujúce faktory môžu ovplyvňovať potenciál jednotlivých aktivít pozitívnym alebo negatívnym spôsobom. Aj jeden a ten istý faktor môže vo vzťahu k niektorej aktivite jej potenciál zvyšovať a na inú aktivitu môže pôsobiť obmedzujúco.

Spomedzi faktorov obmedzujúcich proces rekreácie a turizmu, boli pre hodnotenie potenciálu jednotlivých regiónov vybrané také faktory, ktoré sú svojim pôsobením schopné podstatnejšie modifikovať kvalitu / potenciál regiónu. V prvom rade ide o stavy a procesy v území, ktoré priamo zabraňujú alebo podstatne obmedzujú vykonávanie aktivít cestovného ruchu, alebo nepriaznivo vplyvajú na životné prostredie v území, a tým znižujú jeho celkový potenciál. Sem sa radia nasledovné faktory:

- intenzívne poľnohospodárstvo
- veľkoplošné vojenské priestory
- ochrana vodných zdrojov
- znečistenie ovzdušia
- ťažba surovín
- skládky odpadov
- staré environmentálne záťaž
- celková kvalita životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie.

Okrem týchto činiteľov boli medzi hlavné modifikujúce faktory zaradené aj činnosti, ktorých vplyv môže byť kladný aj záporný (podľa ich kvality, lokalizácie vo vzťahu k regiónu, pôsobenia na turizmus v dôsledku vlastnej kategorizácie). Ide o tieto činitele:

- vyšší stupeň ochrany prírody a krajiny
- územný systém ekologickej stability
- vyšší stupeň pamiatkovej ochrany
- poloha voči sídlam s vysokou koncentráciou obyvateľstva
- dopravná dostupnosť.

Jednotlivým faktorom bola prisúdená záporná alebo kladná hodnota v rozmedzí – 3 až + 3. Tieto hodnoty boli pre jednotlivé regióny stanovené podľa ocenenia intenzity ich vplyvu na jednotlivé aktivity v danom regióne, a to v závislosti od ich dlhodobého alebo strednodobého pôsobenia.

V priebehu hodnotenia sa zlúčili niektoré faktory, nakoľko boli do značnej miery duplicitné a ich osobitné zohľadnenie by mohlo podstatnejšie skresliť výsledný potenciál regiónu. Týmto spôsobom boli vo výslednom hodnotení zlúčené napr. skládky so starými environmentálnymi záťažami a chránené územia prírody s prvkami územného systému ekologickej stability.

Bodové ohodnotenie potenciálu za jednotlivé regióny je uvedené v tabuľkovej prílohe publikácie.

Potenciál regiónov podľa jednotlivých aktivít

Nasledovná tabuľka poskytuje súhrnný prehľad o potenciáli regiónov podľa jednotlivých aktivít.

Potenciál	Strednodobý horizont	Dlhodobý horizont
Aktivita: Pobyť / rekreácia pri vode		
Vysoký	Bratislavský, Dolnozemplínsky	Bratislavský, Podunajský, Dolnozemplínsky
Dobrý	Oravský, Liptovský, Pohronský, Hornozemplínsky, Košický	Záhorský, Dolnopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Oravský, Pohronský, Košický, Hornozemplínsky
Priemerný	Podunajský, Záhorský, Dolnopovažský, Hornonitriansky, Gemerský, Spišský	Strednopovažský, Hornonitriansky, Liptovský, Ipeľský, Gemerský
Základný	Strednopovažský, Nitriansky, Turčiansky, Ipeľský, Tatranský, Severopovažský	Turčiansky, Tatranský, Spišský, Šarišský
Aktivita: Pobyť / rekreácia pri termálnej vode		
Vysoký	Podunajský, Liptovský	Podunajský, Dolnopovažský, Liptovský, Tatranský, Strednopovažský, Šarišský
Dobrý	Dolnopovažský, Severopovažský, Turčiansky, Pohronský, Tatranský	Nitriansky, Hornonitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Ipeľský, Pohronský, Horehronský
Priemerný	Strednopovažský, Oravský, Ipeľský, Nitriansky	Bratislavský, Oravský, Gemerský
Základný	Bratislavský, Hornonitriansky	Záhorský, Košický, Dolnozemplínsky
Aktivita: Vodné športy		
Vysoký		Bratislavský, Podunajský, Dolnopovažský, Oravský, Liptovský, Dolnozemplínsky
Dobrý	Bratislavský, Dolnopovažský, Severopovažský, Oravský, Liptovský	Severopovažský, Košický, Hornozemplínsky, Nitriansky
Priemerný	Podunajský, Záhorský, Hornonitriansky, Pohronský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky	Záhorský, Strednopovažský, Hornonitriansky, Gemerský, Pohronský, Tatranský, Spišský
Základný	Strednopovažský, Nitriansky, Gemerský, Košický	Turčiansky, Ipeľský
Aktivita: Vodná turistika / vodáctvo (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu)		
Zvýšený	Bratislavský, Podunajský, Záhorský, Nitriansky, Severopovažský, Liptovský, Horehronský, Pohronský, Tatranský	
Základný	Dolnopovažský, Strednopovažský, Turčiansky, Oravský, Ipeľský, Spišský, Košický, Dolnozemplínsky	
Aktivita: Pobyť / rekreácia v kúpeľoch (potenciál hodnotený len zo strednodobého horizontu)		
Vysoký	Dolnopovažský, Strednopovažský, Tatranský, Šarišský,	
Dobrý	Hornonitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Liptovský, Ipeľský, Horehronský, Pohronský	
Priemerný	Záhorský, Gemerský, Košický	
Základný		

Potenciál	Strednodobý horizont	Dlhodobý horizont
Aktivita: Pobyť v horskom / lesnom prostredí (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu)		
Vysoký	Severopovažský, Turčiansky, Oravský, Liptovský, Gemerský, Horehronský, Tatranský, Spišský	
Dobry	Strednopovažský, Hornonitriansky, Ipeľský, Pohronský, Košický, Šarišský, Horozemplínsky	
Priemerný	Bratislavský, Záhorský, Dolnopovažský, Nitriansky, Dolnozemplínsky	
Základný	Podunajský	
Aktivita: Pobyť na vidieku (vidiecky turizmus) (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu)		
Vysoký	Severopovažský, Oravský, Liptovský, Horehronský	
Dobry	Strednopovažský, Podunajský, Turčiansky, Ipeľský, Gemerský, Pohronský, Tatranský, Spišský	
Priemerný	Bratislavský, Záhorský, Nitriansky, Hornonitriansky, Košický, Šarišský, Horozemplínsky, Dolnozemplínsky	
Základný	Dolnopovažský	
Aktivita: Pešia turistika		
Vysoký	Turčiansky, Oravský, Liptovský, Horehronský, Tatranský, Spišský, Severopovažský	Severopovažský, Turčiansky, Oravský, Liptovský, Horehronský, Pohronský, Tatranský, Spišský
Dobry	Gemerský, Pohronský, Košický, Šarišský	Bratislavský, Strednopovažský, Hornonitriansky, Gemerský, Košický, Šarišský, Horozemplínsky
Priemerný	Bratislavský, Strednopovažský	Záhorský, Dolnopovažský, Ipeľský, Nitriansky, Dolnozemplínsky
Základný	Podunajský, Záhorský, Nitriansky, Dolnopovažský, Hornonitriansky, Ipeľský, Horozemplínsky, Dolnozemplínsky	Podunajský
Aktivita: Cykloturistika		
Vysoký	Bratislavský, Podunajský, Záhorský, Liptovský, Tatranský	Bratislavský, Podunajský, Záhorský, Liptovský, Tatranský
Dobry	Horehronský, Spišský	Strednopovažský, Severopovažský, Turčiansky, Oravský, Gemerský, Horehronský, Pohronský, Spišský, Košický, Šarišský, Dolnozemplínsky
Priemerný	Dolnopovažský, Strednopovažský, Severopovažský, Turčiansky, Oravský	Dolnopovažský, Hornonitriansky, Ipeľský, Horozemplínsky
Základný	Nitriansky, Hornonitriansky, Ipeľský, Gemerský, Pohronský, Košický, Šarišský, Horozemplínsky, Dolnozemplínsky	Nitriansky
Aktivita: Horolezectvo (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu)		
Zvýšený	Turčiansky, Oravský, Liptovský, Gemerský, Horehronský, Tatranský	
Základný	Severopovažský, Spišský	
Aktivita: Paragliding (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu, ako výskyt možností)		
Výskyt	Záhorský, Severopovažský, Liptovský, Gemerský, Horehronský, Tatranský, Košický	
Aktivita: Návšteva jaskýň / speleológia		
Zvýšený	Dolnopovažský, Liptovský, Gemerský, Horehronský, Tatranský, Spišský, Košický	Dolnopovažský, Liptovský, Gemerský, Horehronský, Tatranský, Spišský, Košický
Základný	Hornonitriansky, Turčiansky	Hornonitriansky, Turčiansky

Potenciál	Strednodobý horizont	Dlhodobý horizont
Aktivita: Zjazdové lyžovanie / snowboarding		
Vysoký	Severopovažský, Liptovský, Horehronský, Tatranský	Turčiansky, Liptovský, Horehronský, Tatranský, Severopovažský, Oravský
Dobrý	Turčiansky, Oravský, Spišský	Spišský, Šarišský
Priemerný	Bratislavský, Strednopovažský, Hornonitriansky, Pohronský, Košický, Šarišský	Strednopovažský, Hornonitriansky, Gemerský, Pohronský, Košický
Základný	Nitriansky, Ipeľský, Gemerský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky	Bratislavský, Ipeľský, Nitriansky, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky
Aktivita: Lyžiarska turistika (výlety na lyžiach, skialpinizmus) (potenciál hodnotený len z dlhodobého horizontu)		
Vysoký	Liptovský, Horehronský, Tatranský	
Dobrý	Severopovažský, Turčiansky, Oravský, Pohronský, Spišský	
Priemerný	Hornonitriansky, Gemerský, Košický, Šarišský	
Základný	Bratislavský, Strednopovažský, Nitriansky, Ipeľský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky	
Aktivita: Bežecké lyžovanie (potenciál hodnotený len zo strednodobého horizontu)		
Vysoký	Horehronský, Tatranský	
Dobrý	Severopovažský, Turčiansky, Liptovský, Pohronský	
Priemerný	Hornonitriansky, Oravský	
Základný	Bratislavský, Strednopovažský, Nitriansky, Ipeľský, Gemerský, Spišský, Košický, Šarišský	
Aktivita: Poznávanie kultúrno – historických pamiatok		
Vysoký	Bratislavský, Liptovský, Pohronský, Horehronský, Spišský, Košický, Gemerský, Tatranský, Šarišský	Bratislavský, Liptovský, Pohronský, Horehronský, Spišský, Košický, Gemerský, Tatranský, Šarišský
Dobrý	Podunajský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Oravský	Podunajský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Oravský
Priemerný	Záhorský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky, Hornonitriansky,	Záhorský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky, Hornonitriansky,
Základný	Ipeľský	Ipeľský
Potenciál ďalších aktivít s prevládajúcou väzbou na vytvorené, antropogénne prostredie bol hodnotený len zo strednodobého pohľadu		
Aktivita: Návšteva múzeí a galérií		
Vysoký	Bratislavský, Pohronský	
Dobrý	Strednopovažský, Severopovažský, Turčiansky, Liptovský, Horehronský, Tatranský, Košický, Šarišský, Hornozemplínsky	
Priemerný	Podunajský, Nitriansky, Ipeľský, Hornonitriansky, Oravský, Gemerský, Spišský	
Základný	Záhorský, Dolnopovažský, Dolnozemplínsky	
Aktivita: Poznávanie miestnych tradícií		
Zvýšený	Bratislavský, Podunajský, Záhorský, Dolnopovažský, Nitriansky, Oravský, Liptovský, Ipeľský, Horehronský, Pohronský, Tatranský	
Základný	Strednopovažský, Hornonitriansky, Severopovažský, Turčiansky, Gemerský, Spišský, Košický, Šarišský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky	
Aktivita: Iné športové aktivity		
Vysoký	Bratislavský	
Dobrý	Košický	
Priemerný	Podunajský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Hornonitriansky, Severopovažský, Horehronský, Tatranský, Šarišský	
Základný	Záhorský, Nitriansky, Turčiansky, Liptovský, Ipeľský, Pohronský, Gemerský, Spišský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky	

Potenciál	Strednodobý horizont
Aktivita: Návšteva podujatí (športové, kultúrne, spoločenské, náboženské, folklórne)	
Vysoký	Bratislavský, Horehronský
Dobrý	Strednopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Pohronský, Košický
Priemerný	Podunajský, Záhorský, Dolnopovažský, Hornonitriansky, Oravský, Liptovský, Tatranský, Spišský, Šarišský, Hornozemplínsky
Základný	Turčiansky, Ipel'ský, Gemerský, Dolnozemplínsky
Aktivita: Účasť na veľtrhoch a výstavách	
Zvýšený	Bratislavský, Nitriansky
Základný	Strednopovažský, Severopovažský, Horehronský, Košický
Aktivita: Účasť na kongresoch, konferenciách a seminároch	
Vysoký	
Dobrý	Bratislavský, Tatranský, Košický
Priemerný	Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Horehronský
Základný	Oravský, Liptovský, Šarišský
Aktivita: Obchodný turizmus	
Vysoký	Bratislavský, Košický
Dobrý	Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Severopovažský, Liptovský, Horehronský
Priemerný	Podunajský, Turčiansky, Pohronský, Tatranský, Spišský, Šarišský
Základný	Záhorský, Hornonitriansky, Oravský, Ipel'ský, Gemerský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky
Vybavenosť: Ubytovacie služby	
Vysoký	Bratislavský, Tatranský
Dobrý	Nitriansky, Turčiansky, Liptovský, Horehronský, Košický
Priemerný	Podunajský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Severopovažský, Oravský, Ipel'ský, Pohronský, špišský, Šarišský, Hornozemplínsky, Dolnozemplínsky
Základný	Záhorský, Hornonitriansky, Gemerský
Vybavenosť: Turisticko – informačné kancelárie	
Zvýšený	Bratislavský, Severopovažský, Oravský, Liptovský, Horehronský, Tatranský
Základný	Podunajský, Záhorský, Dolnopovažský, Strednopovažský, Nitriansky, Hornonitriansky, Turčiansky, Gemerský, Pohronský, Spišský, Košický, Šarišský